

niejszych zmian i uzupełnień, wprowadzonych do tych przepisów.

§ 5. 1. Na zasadach i w trybie niniejszego rozporządzenia odzyskują prawo do zaopatrzenia emerytalnego również osoby, które na skutek częściowego pozbawienia ich praw emerytalnych w wyniku weryfikacji utraciły następnie prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie przepisów:

- 1) art. 81 ust. 3 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1956 r. Nr 43, poz. 200);
- 2) art. 46 ust. 3 dekretu z dnia 18 września 1954 r. o zaopatrzeniu emerytalnym generałów (admirałów), oficerów zawodowych i podoficerów nadterminowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 41, poz. 181);
- 3) art. 38 ust. 3 dekretu z dnia 27 lipca 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów organów bezpieczeństwa publicznego oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 31, poz. 184);
- 4) art. 38 ust. 3 dekretu z dnia 9 listopada 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 43, poz. 273).

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, odzyskują prawo do zaopatrzenia emerytalnego, jeżeli odpowiadają warunkom przewidzianym w przepisach powołanych w ust. 1 pkt 1 — 4, dotyczących tych osób.

§ 6. Na zasadach i w trybie niniejszego rozporządzenia podlegają rewizji decyzje w sprawie rent, w których nie uwzględniono okresów służby lub pracy, podlegających weryfikacji lub rehabilitacji.

§ 7. Zasiłki przyznane na podstawie art. 22 ustawy powołanej w § 1 pkt 1 wypłaca się nadal. W razie przywrócenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie niniejszego rozporządzenia wstrzymuje się wypłatę zasiłku, a kwoty wypłacone tytułem zasiłku od dnia przywrócenia prawa do zaopatrzenia potrąca się z kwot należnych z tytułu zaopatrzenia.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. P. Jaroszewicz

279

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 grudnia 1956 r.

w sprawie świadczeń rentowych dla osób niesłusznie pozbawionych wolności.

Na podstawie art. 100 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1956 r. Nr 43, poz. 200), zwanego dalej „dekretem”, zarządza się, co następuje:

§ 1. Osobom, które po Wyzwoleniu zostały niesłusznie pozbawione wolności, przysługują w zakresie rent (zaopatrzeń) uprawnienia przewidziane w niniejszym rozporządzeniu.

§ 2. 1. Osobom, które przed niesłusznym pozbawieniem ich wolności były pracownikami, uznaje się okresy niesłusznego pozbawienia wolności za okresy zatrudnienia (art. 7 ust. 1 dekretu).

2. Osobom, które przed niesłusznym pozbawieniem ich wolności nie były pracownikami i nie ukończyły 24 lat życia, uznaje się okresy niesłusznego pozbawienia wolności za okresy zatrudnienia (art. 7 ust. 1 dekretu), jeżeli w ciągu roku po odzyskaniu wolności podjęły zatrudnienie, a zatrudnienie to trwało co najmniej przez okres 6 miesięcy.

3. Osoby, o których mowa w ust. 1 i 2, mają prawo do renty inwalidzkiej bez względu na okres zatrudnienia, jeżeli stały się inwalidami w czasie niesłusznego pozbawienia ich wolności lub w ciągu 6 miesięcy po odzyskaniu wolności, a inwalidztwo ich pozostaje w związku z niesłusznym pozbawieniem wolności.

§ 3. Za okresy niesłusznego pozbawienia wolności w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się w szczególności okresy:

- 1) tymczasowego aresztowania, jeżeli nie nastąpiło skazanie, a oskarżony został uniewinniony lub postępowanie zostało umorzone z innej przyczyny aniżeli amnestia,
- 2) tymczasowego aresztowania, przekraczającego orzeczoną karę pozbawienia wolności
- 3) odbywania kary pozbawienia wolności, jeżeli na skutek wznowienia postępowania lub rewizji nadzwyczajnej za-

padł wyrok uniewinniający lub postępowanie umorzono z powodu okoliczności wyłączającej ściganie, pominiętej w pierwotnym postępowaniu,

4) odbywania kary pozbawienia wolności, przekraczającej karę pozbawienia wolności orzeczoną w wyniku wznowienia postępowania lub rewizji nadzwyczajnej.

§ 4. Przy ocenie prawa do renty rodzinnej po osobach, o których mowa w § 2, zmarłych w czasie niesłusznego pozbawienia ich wolności, warunek zatrudnienia uważa się zawsze za spełniony.

§ 5. Podstawę wymiaru renty w przypadkach przewidzianych niniejszym rozporządzeniem ustala się w myśl ogólnie obowiązujących przepisów (art. 1 dekretu), z tym że na wniosek zainteresowanego może być również przyjęty zarobek osiągnięty w czasie niesłusznego pozbawienia wolności.

§ 6. 1. Rencistom niesłusznie pozbawionym wolności wypłaca się renty (zaopatrzenia) za cały czas pozbawienia wolności. Jeżeli jednak w myśl przepisów obowiązujących dla danej renty (zaopatrzenia) prawo do renty (zaopatrzenia) ustało wcześniej, rentę (zaopatrzenie) wypłaca się do daty ustania prawa do renty (zaopatrzenia).

2. Jeżeli w czasie niesłusznego pozbawienia wolności renta (zaopatrzenie) była wypłacana w części, członkom rodziny wypłaca się w myśl ust. 1 pozostałą różnicę.

§ 7. W razie śmierci pracownika (rencisty) w czasie niesłusznego pozbawienia go wolności przyjmuje się, że pozostali członkowie rodziny byli na jego utrzymaniu, jeżeli w rozumieniu art. 45 dekretu byli na utrzymaniu pracownika przed niesłusznym pozbawieniem go wolności.

§ 8. 1. Niesłuszne pozbawienie wolności należy udowodnić dokumentami wydanymi przez władze prokuratorskie lub sądowe.

2. W każdym przypadku pozbawienia wolności w kraju władze sądowe lub prokuratorskie na żądanie organu przyznającego rentę udzielią informacji, czy i przez jaki okres czasu trwało pozbawienie wolności, oraz wydadzą opinię, czy zachodzą przesłanki do uznania tego pozbawienia wolności za niesłuszne w rozumieniu § 3 niniejszego rozporządzenia.

3. Jeżeli niesłuszne pozbawienie wolności nie może być udowodnione w sposób podany w ust. 1 i 2, o uprawnieniach wynikających z niniejszego rozporządzenia decyduje Minister Pracy i Opieki Społecznej.

§ 9. Sprawy rozstrzygnięte dotychczas w sposób odmienny od przepisów niniejszego rozporządzenia podlegają ponownemu rozpatrzeniu na wniosek zainteresowanych osób.

§ 10. Jeżeli wniosek o przyznanie renty w myśl niniejszego rozporządzenia zostanie zgłoszony:

- 1) w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia — rentę przyznaje się od dnia powstania prawa do renty, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 lipca 1956 r.,
- 2) po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia — rentę przyznaje się od dnia powstania prawa do renty, lecz za okres nie dłuższy niż 3 miesiące wstecz od dnia zgłoszenia wniosku.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. P. Jaroszewicz

280

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 22 listopada 1956 r.

w sprawie obliczania podstawy wymiaru renty.

Na podstawie art. 10 ust. 5 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1956 r. Nr 43, poz. 200), zwanego dalej „dekretem”, zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Podstawę wymiaru renty stanowią przeciętny miesięczny zarobek — zależnie od wniosku zainteresowanego:

- 1) albo z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia, albo
- 2) z kolejnych 2 lat zatrudnienia dowolnie wybranych przez zainteresowanego z okresu ostatnich 10 lat zatrudnienia przed zgłoszeniem wniosku o rentę.

2. Jeżeli przy zgłoszeniu wniosku o rentę zainteresowany nie przedłoży dowodu o wysokości zarobków z kolejnych 2 lat zatrudnienia wymienionych w ust. 1, rentę wymierza się na podstawie zarobków z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia. Zainteresowany może wystąpić o zmianę tej podstawy wymiaru renty, przedkładając dowody o zarobkach z kolejnych 2 lat zatrudnienia (ust. 1 pkt 2), jednak nie później niż w ciągu roku od daty wydania pierwszej decyzji przyznającej rentę.

§ 2. 1. Za miesiąc zatrudnienia, z którego zarobek przyjmuje się do obliczenia podstawy wymiaru renty, uważa się miesiąc kalendarzowy, w którym pracownik pozostawał w zatrudnieniu.

2. Nie uważa się za miesiąc zatrudnienia (ust. 1) miesiąca kalendarzowego, w którym pracownik pozostawał w zatrudnieniu, lecz przez okres dłuższy niż 5 dni:

- 1) pobierał zasiłki z ubezpieczenia społecznego z powodu choroby lub macierzyństwa albo
- 2) z powodu choroby własnej lub członka rodziny otrzymywał niepełne wynagrodzenie.

§ 3. Okres ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia (§ 2 ust. 1) liczy się wstecz od miesiąca, w którym ustało zatrudnienie, a jeżeli zatrudnienie trwa nadal — od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o rentę, z tym że nie uwzględnia się niepełnego miesiąca, w którym ustało ostatnie zatrudnienie lub zgłoszono wniosek o rentę.

§ 4. Za okres kolejnych 2 lat zatrudnienia dowolnie wybranych przez zainteresowanego (§ 1 ust. 1 pkt 2) uważa się okres 24 kolejnych miesięcy zatrudnienia (§ 2 ust. 1) przypadających na okres ostatnich 10 lat zatrudnienia przed zgłoszeniem wniosku o rentę.

§ 5. 1. Jeżeli pracownik był w ogóle zatrudniony krócej niż 12 miesięcy, ale co najmniej jeden miesiąc, wówczas za podstawę wymiaru renty przyjmuje się przeciętny miesięczny zarobek z faktycznego okresu zatrudnienia.

2. Jeżeli pracownik nie był zatrudniony nawet przez jeden miesiąc, za podstawę wymiaru renty przyjmuje się:

- 1) zarobek, jaki pracownik osiągnąłby na podstawie umowy o pracę, gdyby nie stał się inwalidą lub nie zmarł,
- 2) zarobek, jaki otrzymywali inni pracownicy tego zakładu pracy, zatrudnieni w tym samym lub podobnym charakterze i o podobnych kwalifikacjach w tym miesiącu zatrudnienia, w którym pracownik stał się inwalidą lub zmarł, jeżeli na podstawie umowy o pracę nie można ustalić zarobku.

§ 6. 1. Dla osób, które uczęszczały lub uczęszczały do szkół przysposobienia zawodowego, partyjnych albo do szkół związków zawodowych (art. 4 ust. 2 pkt 1 i 2 dekretu), a które stały się inwalidami lub zmarły:

- 1) w okresie nauki lub niepodjęcia jeszcze zatrudnienia po ukończeniu nauki, za podstawę wymiaru renty przyjmuje się przeciętny miesięczny zarobek z okresów zatrudnienia przed skierowaniem do szkoły,
- 2) po ukończeniu nauki i podjęciu zatrudnienia, za podstawę wymiaru renty przyjmuje się na wniosek zainteresowanego przeciętny miesięczny zarobek albo z okresów zatrudnienia po ukończeniu nauki, albo z okresu wymienionego w § 1 ust. 1 pkt 2.

2. Dla osób uczęszczających do szkół przysposobienia zawodowego (art. 4 ust. 2 pkt 1 dekretu), które przed rozpoczęciem nauki nie były zatrudnione, oraz dla osób wykonujących pracę w zakładach pracy w związku z nauką zawodu (art. 4 ust. 2 pkt 3 dekretu) przyjmuje się za podstawę wymiaru renty najniższy podstawowy zarobek, jaki otrzymuje pracownik, który ukończył naukę danego zawodu.